

Uwaga! Ważne informacje dla Beneficjentów PROW 2007-2013 i SPO „Rolnego” 2004-2006” poszkodowanych przez powódź.

Powodzie, jakie objęły część naszego kraju, zniszczyły wiele gospodarstw i przedsiębiorstw należących do Beneficjentów pomocy finansowej udzielanej przez ARiMR z Programów inwestycyjnych: SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” oraz PROW 2007-2013. Wielu z nich może mieć niestety problemy z wypełnieniem zobowiązań wynikających z umów zawartych przez z Agencją ale mogą ich uniknąć. Ponieważ mamy bowiem do czynienia niewątpliwie z okolicznościami „o charakterze siły wyższej” ARiMR informuje, że poszkodowani Beneficjenci mają możliwość wystąpienia do właściwego Oddziału Regionalnego z wnioskiem o wyrażenie zgody przez Agencję na niewywiązanie się z części a nawet całości podjętych zobowiązań lub też o zgodę na zmianę terminu realizacji zobowiązań. W pisemnym wniosku należy poinformować o powstałych szkodach i uzasadnić problem z wypełnieniem zobowiązań oraz dołączyć niezbędne dokumenty. Ze składaniem wniosków nie należy zwlekać. Trzeba je złożyć we właściwym „możliwym terminie” określonym w umowie zawartej z ARiMR. Najczęściej liczącym od dnia zaistnienia okoliczności „o charakterze siły wyższej lub od dnia, w którym powstała możliwość złożenia takiego wniosku. **Pod pojęciem „(...) dnia, w którym powstała możliwość złożenia takiego wniosku” należy rozumieć dzień, w którym Beneficjent lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać zgłoszenia zaistnienia któregoś z ww. zjawisk.** Jeśli np. wystąpiła powódź, która zalała okoliczne drogi i uniemożliwiła Beneficjentowi dojazd do OR ARiMR, aby zgłosić wystąpienie szkód, powinny one zostać przez niego zgłoszone w terminach: **10 dni roboczych** (w przypadku **PROW 2007-2013**) lub **30 dni roboczych** (w przypadku **SPO „Restrukturyzacja...”**) od dnia, gdy odblokowane zostaną drogi i będzie mógł dotrzeć do Oddziału Regionalnego.

Rolnicy poszkodowani w wyniku klęsk żywiołowych mogą skorzystać z preferencyjnie oprocentowanych kredytów na wznowienie produkcji w swoich gospodarstwach

Obfite opady deszczu występujące w całej Polsce spowodowały powodzie i podtopienia, w wyniku których wielu rolników poniosło duże straty, zarówno w uprawach jak i w sprzęcie rolniczym, czy budynkach służących do produkcji rolnej. Rolnicy, poszkodowani w wyniku klęski żywiołowej, a do tych należy m.in. deszcz nawalny, mogą skorzystać z preferencyjnego oprocentowanego kredytu klęskowego. Do oprocentowania takiego kredytu dopłaca Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dlatego jest on dużo korzystniejszy dla

poszkodowanych, niż dostępne kredyty komercyjne. Kredytobiorca płaci bowiem jedynie 2% należnego oprocentowania w skali roku, o ile ubezpieczył przynajmniej połowę średniej rocznej produkcji lub dochodu związanego z produkcją lub 3,8125%, gdy takich umów nie zawarł. Resztę należnego oprocentowania pokrywa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Poszkodowani, w wyniku klęski żywiołowej, aby wznowić produkcję w swoich gospodarstwach rolnych czy działach specjalnych produkcji rolnej, mogą skorzystać z dwóch linii kredytowych - inwestycyjnej i obrotowej. Kredyt obrotowy można otrzymać na środki do produkcji rolnej np. nawozy, paliwa, czy też zakup inwentarza. Kredyt inwestycyjny natomiast można dostać m.in. na zakup maszyn rolniczych, przywrócenie funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich i innych służących do produkcji.

Co należy zrobić, aby otrzymać kredyt kłeskowy

Kredyty kłeskowe mają specjalną **procedurę uruchamiania pomocy**. Przed złożeniem wniosku o kredyt poszkodowany udaje się do Urzędu Gminy aby zgłosić szkodę. Pozwala to komisji powołanej przez wojewodę na oszacowanie wysokości szkód, które powstały w wyniku klęski w danym gospodarstwie. Komisja dokonuje szacunków w terminie 2 miesiące od dnia stwierdzenia skutków klęski. Na podstawie pracy tej komisji przygotowywana jest **opinia wojewody** dotycząca zakresu i wysokości szkód spowodowanych przez klęskę. Jest ona formalnym dokumentem potwierdzającym wystąpienie szkody i jej uzyskanie jest warunkiem ubiegania się przez poszkodowanego o kredyt.

W ciągu kolejnego miesiąca wojewoda zgłasza wniosek do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wyrażenie zgody na uruchomienie pomocy.

Wyrażenie zgody przez Ministra umożliwia uruchomienie linii preferencyjnych kredytów kłeskowych na wznowienie produkcji po danej klęsce przez banki współpracujące z ARiMR. Wtedy rolnik ubiegając się o kredyt „kłeskowy” musi pójść do banku i pobrać formularz wniosku o kredyt. Jeśli zamierza starać się o kredyt kłeskowy inwestycyjny musi przygotować plan inwestycji.

Kolejnym krokiem jest złożenie w banku wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji, o ile rolnik ubiega się o kredyt inwestycyjny, opinią wojewody i innymi dokumentami wymaganymi przez bank.

O kredyty kłeskowe **można ubiegać się w następujących bankach:**

- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.,
- Mazowiecki Bank Regionalny S.A.,
- Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A.,
- ING Bank Śląski S.A.,
- Bank Zachodni WBK S.A.,
- Bank Polska Kasa Opieki S.A.,

a także w bankach spółdzielczych zrzeszonych w BPS S.A., SGB GBW S.A., i MBR S.A.

Zasady przyznawania kredytów kłeskowych

Kredyt kłeskowy mogą otrzymać osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które doznały szkód we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym, dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rybackim.

Okres kredytowania dla kredytu kłeskowego inwestycyjnego nie może wynosić więcej niż 8 lat, natomiast dla kredytu kłeskowego obrotowego – maksymalnie 4 lata. Karencja w spłacie kredytu nie może być dłuższa niż 2 lata.

Kwota kredytu w przypadku linii inwestycyjnej nie może przekroczyć wartości odtworzeniowej środków trwałych, a w przypadku linii obrotowej kwoty obniżenia dochodu i jednocześnie nie może wynosić więcej niż:

- **4 mln zł** dla gospodarstw rolnych,
- **8 mln zł** dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Wkład własny nie jest wymagany.

Kredytobiorca zobowiązany jest natomiast w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania środków finansowych z banku udokumentować wykorzystanie kredytu kłęskowego inwestycyjnego na zakupy dokonane po dniu wystąpienia szkody.

W przypadku kredytu kłęskowego obrotowego udokumentowaniu podlega **co najmniej 50%** wydatków.

Całkowite **oprocentowanie** kredytów jest zmienne i nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli. Kredytobiorca płaci część oprocentowania w wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy oprocentowaniem całkowitym, a zastosowanymi przez Agencję dopłatami. Obecnie oprocentowanie płacone przez Kredytobiorcę wynosi **2% w skali roku**.

Kredyt „kłęskowy” inwestycyjny może zostać **przeznaczony na** finansowanie nakładów związanych z:

- przywróceniem funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich i innych budynków i budowli służących do produkcji, a także, urządzeń i obiektów służących do zasilania w wodę, energię elektryczną, gaz i odprowadzenie ścieków w obrębie gospodarstwa,
- również związanych z przywróceniem funkcji użytkowych uszkodzonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych poprzez przeprowadzenie remontów kapitalnych.

Kredyt może być też przeznaczony na nakłady związane z przywróceniem produktywności poprzez zakup kwalifikowanego materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu, stada podstawowego inwentarza żywego, a także na nakłady związane z zakupem w miejsce zniszczonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych.

Przeznaczenie kredytu „kłęskowego” obrotowego obejmuje zakup rzeczowych środków obrotowych do produkcji rolnej np.: nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego zaliczanego zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości do środków obrotowych itp.

Kredyty preferencyjne udzielane są przez banki współpracujące z Agencją z ich własnych środków. **W danym roku banki mogą udzielać kredytów w terminach:**

- do 31 grudnia tego samego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 1 stycznia do 31 maja,
- do 30 czerwca następnego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia.

Uwaga, od 1 stycznia 2010 r. nastąpiła zmiana warunków przyznawania kredytów klęskowych

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 od dnia 1 stycznia 2010 r. pomoc na rzecz strat spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi musi być zmniejszona o 50%, chyba że przyznaje się ją rolnikom, którzy dokonali ubezpieczenia pokrywającego co najmniej 50% średniej rocznej produkcji lub dochodu związanego z produkcją i obejmującego zagrożenia związane z niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi statystycznie najczęściej występującymi w danym państwie członkowskim lub regionie.

Zmiana warunków udzielania kredytów „klęskowych” dotyczy rolników, w których gospodarstwach **od 1 stycznia 2010 r. wystąpiły szkody** spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Natomiast kredyty na wznowienie produkcji po klęskach, które wystąpiły do 31.12.2009 r., udzielane będą na dotychczasowych zasadach.

Zmiana będzie polegała na obniżeniu o połowę wysokości pomocy Agencji, tj. dopłat do oprocentowania kredytów „klęskowych”, w przypadku braku ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej od co najmniej jednego z ryzyk wymienionych powyżej (w tytule linii kredytowej). W efekcie, jeżeli rolnik nie będzie posiadał stosownego ubezpieczenia, to oprocentowanie kredytu „klęskowego” zaciąganego w związku ze szkodami, które wystąpiły od dnia 01.01.2010 r., będzie dla niego wyższe. Przykładowo, przy obecnie obowiązującej wysokości stóp procentowych, całkowite oprocentowanie kredytów „klęskowych” wynosi 5,625% w skali roku, z czego:

1. w przypadku, gdy rolnik **ubezpieczył** co najmniej 50% produkcji:
 - Agencja zapłaci **3,625%**,
 - kredytobiorca zapłaci **2%**,
2. w przypadku, gdy rolnik **nie zawarł wymaganych umów ubezpieczenia**:
 - Agencja zapłaci **1,8125%** ($\frac{1}{2} \times 3,625\%$),
 - kredytobiorca zapłaci **3,8125%**.

Uwaga rolnicy, których gospodarstwa zostały zniszczone przez powódź

Tegoroczna powódź dokonała zniszczeń w wielu gospodarstwach rolnych. W niektórych regionach Polski pola, na których rosły już zboża, rzepak, ziemniaki czy inne uprawy rolnicze zostały całkowicie zniszczone przez wodę i rolnicy stracili tegoroczne plony. Oznacza to również, że zadeklarowane we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich na rok 2010 uprawy (grupy upraw) są już w takich przypadkach nieaktualne. Agencja informuje poszkodowanych, że aby zachować prawo do tych płatności w pełnej wysokości, bez jakiegokolwiek ich obniżenia, konieczne jest **pisemne poinformowanie, w terminie 10 dni roboczych od daty ustania takich zdarzeń lub okoliczności** (ustania powodzi), kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika o zaistnieniu nadzwyczajnych okoliczności.

Złożenie przez rolnika, którego gospodarstwo zostało dotknięte powodzią, do kierownika biura powiatowego ARiMR informacji o wystąpieniu „siły wyższej” lub „nadzwyczajnych okoliczności”, w wymaganym terminie spowoduje również, że rolnicy nie będą ponosili żadnych

negatywnych konsekwencji w przypadku przeprowadzania w ich gospodarstwach kontroli na miejscu, która stwierdzi różnice pomiędzy danymi we wniosku, a stanem rzeczywistym.

Za okoliczności nadzwyczajne lub działanie siły wyższej uznaje się między innymi:

- **poważną klęskę żywiołową w dużym stopniu dotyczącą grunty rolne gospodarstwa,**
- wypadek powodujący zniszczenie w gospodarstwie budynków dla zwierząt gospodarskich,
- chorobę epizootyczną dotyczącą wszystkie zwierzęta gospodarskie rolnika lub część tych zwierząt,
- długookresową niezdolność rolnika do pracy.

Działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności rolnik jest zobowiązany potwierdzić poprzez dostarczenie do kierownika biura powiatowego ARiMR dowodów potwierdzających ich wystąpienie. Dowodami potwierdzającymi działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności w przypadku szkód w uprawach rolnych, spowodowanych przez suszę, grad, **deszcz nawalny**, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, **powódź**, huragan, piorun, **obsunięcie się ziemi** lub lawinę (...) są:

1. protokół oszacowania szkód sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce powstania szkody;
2. dokument potwierdzający wystąpienie szkody w uprawach rolnych, z którego wynika powierzchnia upraw, na których wystąpiła szkoda spowodowana przez nadzwyczajne zdarzenia, sporządzony przez zakład ubezpieczeń, z którym rolnik zawarł umowę ubezpieczenia upraw co najmniej od jednego z tych „ryzyk”;
3. pisemne oświadczenia potwierdzające wystąpienie szkody w uprawach rolnych, spowodowanej przez te „ryzyka”, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oraz sporządzone zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej ARiMR, (otwórz) przez dwóch świadków, którzy nie są domownikami rolnika, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Oświadczenie takie może być złożone w sytuacji, gdy komisja powoływana przez wojewodę nie została powołana oraz uprawy nie zostały objęte umową ubezpieczenia;
4. pisemne oświadczenie rolnika o położeniu gospodarstwa rolnego na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej na podstawie przepisów o stanie klęski żywiołowej.

Szczegółowy wykaz dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności. (otwórz).

- 1) odpis skrócony aktu zgonu rolnika;
- 2) zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 3) protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o której mowa w przepisach w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 4) dokument potwierdzający wystąpienie szkody w uprawach rolnych, z którego wynika powierzchnia upraw, na których wystąpiła szkoda spowodowana przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź,

huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, sporządzony przez zakład ubezpieczeń, z którym rolnik zawarł umowę ubezpieczenia upraw co najmniej od jednego z tych ryzyk;

- 5) pisemne oświadczenia potwierdzające wystąpienie szkody w uprawach rolnych, spowodowanej przez ryzyka, o których mowa w § 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w *sprawie rodzajów dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności*, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oraz sporządzone zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej administrowanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przez dwóch świadków, którzy nie są domownikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników - w przypadku gdy komisja, o której mowa w § 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w *sprawie rodzajów dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności*, nie została powołana oraz uprawy nie zostały objęte umową ubezpieczenia, o której mowa w § 1 pkt 3a tego rozporządzenia;
- 6) zaświadczenie o wystąpieniu pożaru - w przypadku szkód w uprawach lub płodach rolnych spowodowanych pożarem - wydane przez właściwego ze względu na miejsce wystąpienia zdarzenia komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, w przypadku gdy w zdarzeniu tym uczestniczyły jednostki ochrony przeciwpożarowej;
- 7) protokół oględzin lub ostatecznego szacowania szkody w uprawach i płodach rolnych wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny, sporządzony przez upoważnionego przedstawiciela dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego lub inne podmioty uprawnione do szacowania szkód łowieckich na podstawie przepisów prawa łowieckiego;
- 8) pisemne oświadczenie rolnika o położeniu gospodarstwa rolnego na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej na podstawie przepisów o stanie klęski żywiołowej;
- 9) decyzja właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, wydana na podstawie przepisów o ochronie roślin, nakazująca zniszczenie roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w przypadku wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia organizmów kwarantannowych;
- 10) decyzja właściwego organu nadzoru budowlanego, wydana na podstawie przepisów prawa budowlanego, określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego;
- 11) decyzja właściwego powiatowego lekarza weterynarii, wydana na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nakazująca zabicie lub ubój zwierząt chorych lub zakażonych, podejrzanych o zakażenie lub o chorobę albo zwierząt z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt;
- 12) odpis postanowienia sądu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania;
- 13) wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu.

